

بررسی بروز سرطان های پانکراس و مجاری صفراوی در ایران: یک مطالعه مبتنی بر جمعیت

دکتر امیر طائفی^۱، دکتر مهدی نورایی^۲، دکتر آناهیتا قربانی^۱، دکتر حافظ فاخری^۳، دکتر محمدجواد زاهدی^۴، دکتر شهریار سمنانی^۵،
دکتر صدیف درویش مقدم^۶، دکتر فریبرز منصور قنایی^۷، دکتر علیرضا سجادی^۱، دکتر رضا ملک زاده^۷

^۱ پژوهشگر، دانشگاه علوم پزشکی تهران، تهران، ایران

^۲ استادیار، دانشگاه علوم پزشکی تهران، تهران، ایران

^۳ استادیار، دانشگاه علوم پزشکی مازندران، ایران

^۴ استادیار، دانشگاه علوم پزشکی کرمان، ایران

^۵ استادیار، دانشگاه علوم پزشکی گلستان، ایران

^۶ استادیار، مرکز تحقیقات گوارش و کبد، دانشگاه علوم پزشکی گیلان، ایران

^۷ استاد، مرکز تحقیقات گوارش و کبد، دانشگاه علوم پزشکی تهران، ایران

چکیده

زمینه و هدف

سرطان پانکراس با میانگین بقای کمتر از ۶ ماه پس از تشخیص بدترین پیش آگهی را در بین سرطان ها دارد. سرطان کیسه صفرا و مجاری صفراوی نیز غیر شایع ولی کشنده اند. هدف از انجام این مطالعه، فراهم کردن اولین گزارش مبتنی بر جمعیت در خصوص میزان بروز سرطان پانکراس و مجاری صفراوی در ۵ استان ایران است.

روش بررسی

این مطالعه از نوع بررسی مقطعی (Cross - Sectional) است. موارد سرطان های پانکراس، کیسه صفرا و مجاری صفراوی در این مطالعه توسط مرکز تحقیقات گوارش از مراکز ثبت سرطان واقع در ۵ استان (گیلان، گلستان، اردبیل، مازندران و کرمان) کشور در طی سال های ۱۳۷۹-۱۳۷۵ به دست آمده است و برای هر ۵ استان به طور جداگانه و به تفکیک جنسیت و برای هر سرطان مقادیر بروز خام (Crude Rate)، بروز تطبیق داده شده بر اساس سن (Age Standardized Rate)، میزان بروز اختصاصی سن (Age Specific Rate) و خطای معیار (SE) به روش مستقیم محاسبه شد.

یافته ها

یافته های این مطالعه، بیانگر بروز کلی (در ۵ استان) سرطان پانکراس در مردان معادل ۱/۱۸ و در زنان ۰/۸۴ در ۱۰۰۰۰۰ نفر بود. هم چنین مقادیر به دست آمده بروز سرطان کیسه صفرا در مردان ۵ استان برابر ۰/۴۲ و در زنان ۰/۹۳ در ۱۰۰۰۰۰ نفر محاسبه شد. در مورد سرطان مجاری صفراوی خارج کبدی در ۵ استان مقادیر بروز در ۵ استان در مردان برابر ۰/۲۷ و در زنان معادل ۰/۲۲ در ۱۰۰۰۰۰ نفر بود.

نتیجه گیری

بروز سرطان در پنج استان مورد مطالعه ایران از آمارهای جهانی پایین تر است. هم چنین مقادیر بروز در برخی از استان ها تفاوت معنی دار نشان داد. کلیدواژه: سرطان پانکراس، سرطان کیسه صفرا، سرطان مجاری صفراوی، بروز، ایران

گوارش / دوره ۱۳، شماره ۴، زمستان ۱۳۸۷، ۲۱۷-۲۲۲

زمینه و هدف

سالانه نزدیک به ۲۰ هزار مورد جدید سرطان پانکراس در سراسر جهان ثبت می شود. اغلب این سرطان ها (در حدود ۹۵ درصد) از بخش برون ریز منشا می گیرند. (۱)، سرطان پانکراس بدترین پیش آگهی را در بین سرطان ها دارد و تنها سرطانی است که بروز سالانه آن بالاتر از شیوع آن است. (۱)، میانگین زنده

نویسنده مسئول: تهران، خیابان کارگر شمالی، بیمارستان شریعتی، مرکز تحقیقات

بیماری های گوارش و کبد، دانشگاه علوم پزشکی تهران

تلفن: ۰۲۱-۸۲۴۱۵۳۰۰ نمابر: ۰۲۱-۸۲۴۱۵۴۰۰

پست الکترونیک: sadjadi@ams.ac.ir

تاریخ دریافت: ۸۷/۸/۱ تاریخ اصلاح نهایی: ۸۸/۲/۱

تاریخ پذیرش: ۸۸/۲/۲